EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 06 19
COM(2024) 609 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Ispanijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 609 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Ispanijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97[1], ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241[3], kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. ES finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos semestro prioritetus Priemonė padeda užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, kuriomis siekiama visų pirma skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti valstybių narių ekonomikos atsparumą. Ji taip pat padeda stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą ES ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

---

1 OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu reglamentu „REPowerEU“[4] siekiama laipsniškai panaikinti ES priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų užtikrinti ES energetinį saugumą ir diversifikuoti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Ispanija į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“[5]. Komunikate išdėstomi devyni vienas kitą stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp šių veiksnių, kaip svarbiausi reformų ir investicijų politikos, kuria siekiama įveikti dabartinius produktyvumo iššūkius ir didinti ilgalaikį ES ir jos valstybių narių konkurencingumą, prioritetai, iškyla prieiga prie privataus kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai ir bendroji rinka; Paskelbusi šį komunikatą, 2024 m. vasario 14 d. Komisija pateikė metinę bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaitą[6]. Ataskaitoje išsamiai aptariami bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai ir analizuojami per metus įvykę pokyčiai, suskirstyti pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą[7], kuria pradedamas Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro 2024 m. ciklas. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino apžvalgoje, grindžiamoje keturiais konkurencingo tvarumo aspektais, išdėstytus prioritetus. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Ispanija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija priėmė nuomonę dėl Ispanijos 2024 m. biudžeto plano projekto. Be to, Komisija priėmė Rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos (ją Taryba priėmė 2024 m. balandžio 12 d.) ir Pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas (ją Taryba priėmė 2024 m. kovo 11 d.);

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji ES ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97. Be to, ji apima iš dalies pakeistą Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo ir iš dalies pakeistą Direktyvą 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto

---

4 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 *final*.

6 COM(2024) 77 *final*.

7 COM(2023) 901 *final*.

sistemų[8]. Naujosios sistemos tikslai – valstybės skolos tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo užtikrinimas vykdant laipsnišką fiskalinį konsolidavimą ir reformas bei investicijas. Ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam vykdymo užtikrinimui. Kiekviena valstybė narė turėtų pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų[9] planas turėtų atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama vėliausiai iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % BVP, ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už 3 % BVP pamatinę vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus. Siekdama padėti tuos planus parengti, 2024 m. [birželio 21 d.] Komisija ketina valstybėms narėms pateikti planų ir vėlesnių metinių pažangos ataskaitų, kurias jos turės pateikti, turinio gaires ir pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 straipsnį išsiųs joms technines fiskalinio koregavimo gaires (jei taikoma, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją). Valstybės narės nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turėtų pateikti iki 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent valstybė narė ir Komisija susitaria pratęsti terminą pagrįstos trukmės laikotarpiu. Valstybės narės turėtų užtikrinti nacionalinių parlamentų dalyvavimą ir konsultacijas su nepriklausomomis fiskalinėmis institucijomis, socialiniais partneriais ir atitinkamais kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau kinta atsižvelgiant į Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per kelerius pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

---

[8] 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L, 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) ir 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L, 2024/1265, 2024 4 30), ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[9] Grynosios išlaidos, apibrėžtos 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (ES) 2024/1263 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj) 2 straipsnyje. Grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

(7) 2021 m. balandžio 30 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Ispanija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Sprendimą dėl Ispanijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo[10], kuris 2023 m. spalio 10 d. iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ir įtrauktas skyrius „REPowerEU“[11]. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimto sprendimo, kad Ispanija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. Ispanijos ataskaitą[12]. Joje įvertinta pažanga, Ispanijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Ispanijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant ES pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat JT darnaus vystymosi tikslų;

(9) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija atliko nuodugnią Ispanijos apžvalgą, o 2024 m. kovo mėn. paskelbtos pagrindinės Komisijos tarnybų to reglamento tikslais atlikto Ispanijos makroekonominio pažeidžiamumo vertinimo[13] išvados. 2024 m. birželio 19 d. Komisija padarė išvadą, kad Ispanijoje nebėra makroekonominio disbalanso. Padaryta didelė pažanga mažinant pažeidžiamumą, turintį tarpvalstybinės svarbos ir susijusį su didele privačiojo sektoriaus ir išorės skola, ir sumažėjo valdžios sektoriaus skola. Po COVID-19 pandemijos sukelto sutrikdymo, privačiojo sektoriaus skola ir neigiamas grynosios tarptautinių investicijų pozicijos rodiklis 2021 m. vėl pradėjo mažėti, o tam padėjo spartus nominaliojo BVP augimas. Tikimasi, kad ateinančiais metais abu šie rodikliai toliau gerės, nors ir lėčiau nei pastaruoju metu, nes numatoma, kad nominaliojo BVP augimas bus mažiau palankus. Jau dešimtmetį fiksuojamas einamosios sąskaitos perteklius ir 2023 m. jis dar labiau padidėjo: tai lėmė sparčiai augantis eksportas bei mažesnės energijos kainos. Didelis valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP mažėjo dėl spartaus nominaliojo BVP augimo, tačiau šiais ir kitais metais tikimasi silpnesnio pagerėjimo dėl vis dar didelio fiskalinio deficito ir mažiau palankaus nominaliojo BVP augimo. Jau dešimtmetį nedarbo lygis mažėja ir prognozuojama, kad jis ir toliau mažės. Bankų sektorius išliko atsparus esant griežtesnėms paskolų gavėjams taikomoms finansavimo sąlygoms.

---

10 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Ispanijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (ST 10150/21; ST 10150/21 ADD 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 2; ST 10150/21 COR 1).

11 2023 m. spalio 10 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Ispanijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (ST 13695 2023 INIT).

12 SWD(2024) 609 *final*.

13 SWD(2024) 80 *final*.

Įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą pastaraisiais metais padaryta didelė politikos pažanga siekiant pašalinti nustatytą pažeidžiamumą, tačiau reikia dėti daugiau pastangų, ypač didelei valdžios sektoriaus skolai sumažinti;

(10) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis[14], Ispanijos valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo nuo 4,7 % BVP 2022 m. iki 3,6 % 2023 m., o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 111,6 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 107,7 % 2023 m. pabaigoje. Kaip paskelbta 2024 m. fiskalinės politikos gairėse[15], Komisija, laikydamasi galiojančių teisės nuostatų ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, imasi veiksmų, kad pradėtų deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. 2024 m. birželio 19 d. Komisija priėmė pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį[16]. Tame pranešime įvertinta Ispanijos biudžeto būklė, nes šalies valdžios sektoriaus deficitas 2023 m. viršijo 3 % BVP pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad atsižvelgdama į šį vertinimą ir apsvarsčiusi Ekonomikos ir finansų komiteto, įsteigto pagal SESV 126 straipsnio 4 dalį, nuomonę, liepos mėn. Komisija nesiūlys dėl Ispanijos pradėti perviršinio deficito procedūros;

(11) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo[17] Ispanijai 2023 m. užtikrinti apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribojant nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimą, kad jis neviršytų vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimo[18], atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Be to, Ispanijai rekomenduota būti pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Ispanijai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Remiantis Komisijos skaičiavimais, 2023 m. fiskalinė politika[19] buvo iš esmės neutrali (jos kryptis – −0,2 % BVP). Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo stabdomasis ir sudarė 0,3 % BVP – tai atitiko Tarybos rekomendaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų stabdomąjį poveikį lėmė (0,6 procentinio punkto BVP) sumažėjusios neatidėliotinų (tikslinių ir netikslinių) paramos priemonių, taikytų namų ūkiams ir įmonėms reaguojant į energijos kainų šuolius, išlaidos. Pagrindiniai nacionalinėmis lėšomis

---

14 Eurostato euro rodikliai, 2024 04 22.

15 COM(2023) 141 *final*.

16 Komisijos pranešimas, parengtas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 126 straipsnio 3 dalį, 2024 06 19, COM(2024) 598 *final*.

17 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl Ispanijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Ispanijos stabilumo programos (OL C 334, 2022 9 1, p. 77).

18 Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Ispanijos vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas, naudojamas fiskalinės politikos krypčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 7,2 %.

19 Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinio laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų ES fondų, pokyčio skirtumas. Neigiamas (teigiamas) rodiklio ženklas atitinka skatinamąją (stabdomąją) fiskalinę politiką.

finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus pajamų priemones) augimo veiksniai buvo socialinės išmokos, išskyrus išmokas natūra, kurias lėmė pensijų perkainojimas, ir tarpinis vartojimas, kuriam įtaką darė išlaidos gynybai. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarė 1,3 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 2,3 % BVP, o tai yra 0,1 procentinio punkto metinis padidėjimas. Ispanija finansavo papildomas investicijas pasinaudodama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis. Šalis finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir energetinį saugumą, pvz., investicijas į skaitmeninių priemonių rinkinį, elektrinių ir susietųjų transporto priemonių projektą PERTE[20], naujas profesinio rengimo ir mokymo vietas ir investicijas į žaliojo vandenilio sritį; šios priemonės finansuojamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų ES fondų lėšomis;

(12) toliau apibendrinamos balandžio 30 d. Ispanijos Komisijai atsiųstos atnaujintos makroekonominės ir fiskalinės projekcijos. Pagal makroekonominį scenarijų, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 2,0 % 2024 m. ir 1,9 % 2025 m., o BVP defliatorius 2024 m. augs 3,5 % ir 2,8 % 2025 m. Numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 3,0 % BVP, o 2025 m. sieks 2,5 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP sumažės iki 105,5 % 2024 m. pabaigoje ir 104,1 % 2025 m. pabaigoje. Biudžeto projekcijos po 2025 m. į Ispanijos pateiktas projekcijas nebuvo įtrauktos;

(13) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 2,1 % 2024 m. ir 1,9 % 2025 m., o infliacija pagal SVKI bus 3,1 % 2024 m. ir 2,3 % 2025 m.;

(14) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 3,0 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų sumažėti iki 105,5 %. Deficito sumažėjimas 2024 m. daugiausia atspindi laipsnišką priemonių, kuriomis siekiama sušvelninti pastarosios energetikos krizės socialinį ir ekonominį poveikį, nutraukimą. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika bus neutrali ir jos kryptis sudarys 0,0 % BVP;

(15) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m. bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 1,3 % BVP, palyginti su 0,7 % BVP 2023 m. Išlaidas dengiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Ispanijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai. Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės paskolomis 2024 m. bus remiamos išlaidos, sudarančios 1,0 % BVP, palyginti su 0,0 % BVP 2023 m.;

(16) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo[21], kad Ispanija užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodama nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių

---

20 *Proyectos estratégicos para la recuperación y transformación económica* (strateginiai ekonomikos gaivinimo ir pertvarkymo projektai).

21 Tarybos rekomendacija dėl Ispanijos 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Ispanijos stabilumo programos (OL C 312, 2023 9 1, p. 77).

išlaidų[22] nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 2,6 %. Valstybės narės paragintos, vykdant 2023 m. biudžetus ir rengiant 2024 m. biudžeto planų projektus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Ispanijos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 3,8 %[23], t. y. viršys rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Šis nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų rekomenduojamo didžiausio prieaugio viršijimas 2024 m. atitinka 0,5 % BVP. Kyla rizika, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos;

(17) be to, Taryba rekomendavo Ispanijai imtis veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, o su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Taryba papildomai nurodė, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas paramos priemones, Ispanija turėtų užtikrinti, kad jomis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad grynosios biudžeto išlaidos[24] neatidėliotinoms energijos paramos priemonėms 2023 m. sudarys 0,9 % BVP, ir numatyta, kad 2024 m. jos sudarys 0,2 %, o 2025 m. – −0,1 % BVP. Be kita ko, daroma prielaida, kad dalį 2024 m. vis dar galios dujoms taikomo PVM sumažinimas, specialus elektros energijos mokestis, subsidijos viešajam transportui ir kompensacijos elektros energijos tiekėjams išlaidoms padengti ir deficitui išvengti. Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, šios projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 0,7 % BVP, o tai reiškia, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos[25] fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės stabdomąjį 0,3 % BVP poveikį. Neatidėliotinas energijos paramos priemones numatoma kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Tačiau nenumatoma su tuo susijusių sutaupytų lėšų panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Kyla rizika, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos;

(18) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Ispanija išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos išaugs iki 2,4 % BVP nuo 2,3 % BVP 2023 m.

---

22 Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

23 Atsižvelgiama į 2024 m. taikytas 0,2 % BVP vienkartines priemones, susijusias su teismų sprendimais, pagal kuriuos vyriausybė turi grąžinti piliečiams ir įmonėms praeityje jų permokėtus gyventojų pajamų ir pelno mokesčius.

24 Šis skaičius rodo metines biudžeto išlaidas toms priemonėms, įskaitant pajamas ir išlaidas, taip pat atitinkamais atvejais atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

25 Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas, iv) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Iš ES fondų gautomis pajamomis, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų padidėti iki 1,6 % BVP (nuo 1,3 % BVP 2023 m.);

(19) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant nesikeičiančios politikos prielaidą, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 2,8 % BVP, o grynosios išlaidos 2025 m. padidės 4,0 %. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2025 m. pabaigoje turėtų sumažėti iki 104,8 %;

(20) pagal naująsias ES ekonomikos valdymo taisykles Ispanija turės parengti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą deficitui ir valdžios sektoriaus skolai mažinti. Šiame plane galėtų būti numatytas pajamų ir išlaidų priemonių priėmimas, taip pat investicijos ir reformos, kuriomis skatinamas patikimesnis ir tvaresnis ekonomikos augimas. Ispanijos skolos lygis aukštas, o jos valdymo struktūra decentralizuota. Nacionalinėje fiskalinėje sistemoje centrinė valdžia regionams nustato tikslus, susijusius su struktūriniu balansu, skolos santykiu su BVP, taip pat su didžiausiu nominaliųjų išlaidų prieaugiu (išlaidų taisyklė). Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi naujųjų ES ekonomikos valdymo taisyklių, gali tekti atnaujinti nacionalinę fiskalinę sistemą. Numatoma, kad dėl demografinių pokyčių labai išaugs viešosios išlaidos, susijusios su sveikatos priežiūra, ilgalaike priežiūra ir pensijomis. Kalbant apie pensijas, fiskalinio tvarumo atotrūkį vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu galima pašalinti visapusiškai įgyvendinus 2023 m. reforma nustatytą atotrūkio pašalinimo sąlygą. Mokesčių reformos turėtų būti svarbiausia fiskalinio konsolidavimo strategijos dalis. Todėl į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktomis reformomis, pagrįstomis ekspertų per tą laiką pateiktomis rekomendacijomis, siekiama: i) mokesčių sistemą padaryti veiksmingesnę ir modernesnę ir pritaikyti ją prie naujų tendencijų, ii) remti žaliąją pertvarką ir (iii) didinti pajamas bei skatinti teisingumą. Be to, Ispanija turėtų galimybę surinkti daugiau su aplinka susijusių mokestinių pajamų (1,5 % BVP 2022 m., palyginti su 2,0 % agreguotu ES rodikliu), be kita ko, griežčiau taikydama principą „teršėjas moka“. Veiksmai, kuriais siekiama ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano tikslų, taip pat galėtų apimti vartojimo mokesčių padidinimą, kartu apsaugant pažeidžiamus asmenis tikslinėmis kompensacinėmis priemonėmis, tai sustiprintų pajėgumą socialiniais pervedimais mažinti nelygybę ir skurdą, kurie tebėra dideli ir nuo kurių ypač kenčia vaikai. Siekiant pagerinti valdžios sektoriaus išlaidų kokybę ir veiksmingumą, tebėra labai svarbu įgyvendinti Ispanijos nepriklausomos fiskalinės įstaigos (AIReF) rekomendacijas bei plataus užmojo išlaidų peržiūrų sistemą. Tai ypač aktualu sveikatos priežiūros srityje, siekiant padidinti išlaidų efektyvumą ir spręsti nevienodų prieigos galimybių regionuose ir kokybės skirtumų problemą, taip pat patenkinti didelius investicijų į pirminę priežiūrą poreikius;

(21) be to, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytomis priemonėmis pagrįstos tolesnės pastangos galėtų toliau didinti ekonominį atsparumą ir remti potencialų augimą, taip padėdamos nubrėžti laipsniškesnę fiskalinę kryptį. Tai apima ir reglamentavimo naštos bei verslo aplinkos sritį. Visų pirma tai apima darbo, audito ir mokesčių sričių reglamentavimo atsižvelgiant į dydį reformą, kuria siekiama didinti kapitalo ir darbo jėgos paskirstymo veiksmingumą, remti investicijas ir padėti didinti našumą. Pašalinus esamus teismų veiksmingumo trūkumus būtų sumažinti ir ekonominiai iškraipymai. Civilinės ir komercinės bylos tebėra nagrinėjamos ilgai, o dėl ilgai vilkinamo Teismų tarybos įgaliojimų atnaujinimo kyla kliūčių skirti

geriausius teisėjus. Taip pat yra galimybių labiau remti inovacijas. Didesnės investicijos į MTP ir glaudesni ryšiai su mokslo ekosistema gali padidinti įmonių našumą. 2022 m. Ispanijos MTP intensyvumas nepakito, palyginti su 2021 m., ir siekė 1,4 % BVP, taigi tebėra gerokai mažesnis už 2,2 % ES vidurkį, daugiausia dėl privačių išlaidų atotrūkio (0,8 % BVP, t. y. gerokai mažiau už 1,5 % ES vidurkį). Nepaisant peržiūrėtame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane ir priimtose Europos regioninės plėtros fondo programose numatytų priemonių, reikia dėti daugiau pastangų remti privačias išlaidas MTP veiklai ir žinių perdavimą tarp privačiųjų ir viešųjų mokslinių tyrimų įstaigų. Konkrečios priemonės galėtų apimti veiklą, kuria siekiama: i) didesnio viešųjų mokslinių tyrimų organizacijų veiklos efektyvumo ir profesionalumo ir ii) geresnio mokslo, technologijų ir inovacijų sistemos koordinavimo rengiant ir įgyvendinant mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką įvairiais valdžios lygmenimis;

(22) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. Jos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Ispanijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, veiksmingą įgyvendinimą vykdyti sparčiai. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Ispanija tęstų reformų įgyvendinimą ir spartintų investicijas spręsdama kylančias vėlavimo problemas, kartu užtikrindama tvirtus administracinius gebėjimus. Dėl plano dydžio ir sudėtingumo reikia imtis konkrečių veiksmų siekiant užtikrinti, kad reformas ir investicijas būtų galima užbaigti laiku. Tas pats pasakytina ir apie iššūkius, susijusius su gebėjimu įsisavinti lėšas. Investicijos yra labai koncentruotos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo pabaigą ir joms reikia skirti ypatingą dėmesį. Taip pat yra galimybių stiprinti įvairių administravimo lygmenų tarpusavio koordinavimą, o supaprastintos procedūros leistų galutiniams paramos gavėjams greičiau gauti lėšas. Šie elementai yra ypač svarbūs siekiant įveikti iššūkius, susijusius su didelės lėšų, valdomų naudojant iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytas finansines priemones, sumos įsisavinimu. Siekiant sėkmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, taip pat kitą už plane numatytąją platesnę ekonominę ir užimtumo politiką, kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už bendrą politinę darbotvarkę, tebėra svarbus sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(23) per sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnį, Ispanija iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, atsižvelgdama į, be kita ko, 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose ir nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nustatytus uždavinius. Ši peržiūra yra ES finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Ispanija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politiką ir Europos socialinių teisių ramstį, bet vis dar yra spręstinų uždavinių. Aštuoniuose Ispanijos regionuose BVP vienam gyventojui vis dar nesiekia 75 % ES vidurkio. Būtina sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas ir visais lygmenimis stiprinti administracinius gebėjimus. Programose sutarti prioritetai tebėra aktualūs. Be administracinių gebėjimų stiprinimo priemonių taikymo ypač svarbu, kad būtų sparčiai įgyvendinamos investicijos į verslo inovacijas ir MTP pajėgumus, ypač

regioninėse pažangiosios specializacijos strategijose nurodytose pramonės šakose. Investicijos į žaliąją pertvarką pagal nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, visų pirma į vandentvarką, žiedinę ekonomiką, prisitaikymą prie klimato kaitos ir jos švelninimą, tebėra labai svarbios, ypač labiausiai paveiktose teritorijose, pavyzdžiui, Kanarų salose ir Ispanijos rytinėje bei pietinėje pakrantėse. Siekiant konvergencijos, itin svarbios investicijos, dėl kurių demografinį nuosmukį patiriantys regionai taptų patrauklesni ir konkurencingesni. Be to, vis dar būtina skatinti ilgalaikių bedarbių ir vyresnio amžiaus darbuotojų (re)integraciją į darbo rinką, stiprinti profesinį orientavimą, spręsti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties problemą ir įgyvendinti Europos vaiko garantijų sistemą. Šios priemonės taip pat padėtų remti aukštynkryptę socialinę konvergenciją, kaip rodo Komisijos tarnybų atlikta antrojo etapo šalių analizė, pagrįsta socialinės konvergencijos sistemos elementais[26]. Ispanija taip pat galėtų naudotis Europos strateginių technologijų platformos iniciatyva, kad paremtų pramonės transformaciją, visų pirma investuodama į strateginių technologijų ir jų atitinkamų vertės grandinių kūrimą ir gamybą, ypač giliųjų technologijų inovacijų, švarios energijos ir efektyvaus išteklių naudojimo, žemės ūkio ir su sveikata susijusių biotechnologijų srityse;

(24) be ekonominių, socialinių ir aplinkos uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais ES fondais, Ispanijai kyla papildomų uždavinių, susijusių su dideliu ir vis didėjančiu nuolatiniu vandens trūkumu ir stygiumi. Kaip matyti 2023 ir 2024 m., ekstremaliosios situacijos dėl sausros tam tikruose regionuose skelbiamos vis dažniau ir ne tik vasaros mėnesiais. Klimato kaitos neigiamo poveikio, pavyzdžiui, potvynių, pakrančių ir dirvožemio erozijos, dykumėjimo, sausrų, karščio bangų ir miškų gaisrų, numatymas ir valdymas tebėra vienas pagrindinių Ispanijos, kuri yra viena iš labiausiai nuo klimato kaitos nukentėjusių šalių ES, uždavinių. Prognozuojama, kad dėl klimato kaitos sausros ir potvyniai bus dažnesni ir smarkesni, o tai turės neigiamą poveikį žmonėms, biologinei įvairovei, viešiesiems finansams ir konkurencingumui. Nors iš dalies pakeistame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane ir kituose ES fonduose numatytos priemonės, kuriomis siekiama pagerinti vandens sektoriaus padėtį Ispanijoje, reikia dėti daugiau pastangų, visų pirma tvarios vandentvarkos srityje. Tolesnės investicijos į infrastruktūrą pagal Ispanijos BŽŪP strateginį planą[27] padėtų pagerinti vandentvarką, be kita ko, žemės ūkio sektoriuje, kuriame suvartojama daugiausiai vandens. Priemonės, kurias galima išplėsti, apima investicijas į nuotekų surinkimą ir valymą, pakartotinį vandens naudojimą, nuotėkių mažinimą tinkluose ir bendrą vandens tiekimą, klimato kaitai atsparių pasėlių naudojimo skatinimą, stebėsenos gerinimą, gamtos procesais pagrįstų sprendimų skatinimą, potvynių prevenciją ir upių atkūrimą. Be to, geresnio įvairių valdžios lygmenų veiksmų tarpusavio koordinavimo mechanizmai, be kita ko, susiję su veiksmingu įgyvendinimu ir vykdymo užtikrinimu, padėtų išnaudoti visas esamų priemonių galimybes;

(25) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2024 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Ispanijai skirtos 1, 2 ir 3

[26] SWD(2024) 132 *final*.
[27] COM(2022) 6017 *final*.

rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmą, antrą ir ketvirtą euro zonai skirtas rekomendacijas,

(26)

REKOMENDUOJA Ispanijai 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų[28] augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris padėtų vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus skolą pradėti patikimai mažinti ir valdžios sektoriaus deficitą sumažinti, kad jis neviršytų Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės. Užtikrinti fiskalinį tvarumą, be kita ko, i) peržiūrėti ir supaprastinti mokesčių sistemą siekiant remti ekonomikos augimą ir užimtumą, sanglaudą ir žaliąją pertvarką ir ii) pagerinti viešųjų išlaidų kokybę, veiksmingumą ir teisingumą.

2. Stiprinti administracinius gebėjimus valdyti ES lėšas, spartinti investicijas ir išlaikyti reformų įgyvendinimo pagreitį. Spręsti kylančias vėlavimo problemas, kad būtų galima nuolat, sparčiai ir veiksmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.

3. Gerinti vandentvarką, kad būtų geriau sprendžiami prisitaikymo prie dabartinio ir būsimo klimato kaitos poveikio klausimai ir užtikrintas ilgalaikis ekonominis, socialinis ir aplinkos atsparumas, gerinant visų valdžios ir administravimo lygmenų veiksmų tarpusavio koordinavimą ir plečiant esamus tvarios vandentvarkos sprendimus žemės ūkio, efektyvaus vandens naudojimo ir investicijų į infrastruktūrą srityse, taip pat remiant gamtos procesais pagrįstų sprendimų paiešką.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

[28] Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą, grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.